

ÜHISKONNAUURINGUD

Ülevaade Eesti avaliku sektori asutuste
ja mõttekodade uuringutest

2017: 8

Ilmub kord kuus
ISSN 2382-7483

<http://goo.gl/Bjel1B>

EESTI PANK

[Cuestas, Juan Carlos ; Lucotte, Yannic ; Reigl, Nicolas \(2017\). Banking sector concentration, competition and financial stability: the case of the Baltic countries. \(Working Paper Series; 7/2017\).](#)

Väljaandes analüüsitakse võimalikku mittelineaarset seost konkurentsi ja pangandusriski vahel Balti riikide kommertsbankade valimi põhjal ajavahemikul 2000–2014. Uurimus keskendub pangandussektori konkurentsi ja kontsentreerituse ning finantsstabiilsuse vahelistele seostele Eestis, Lätis ja Leedus, hõlmates kõiki Balti riikide kommertsbanku, mille kohta on olemas ajavahemikku 2000–2014 hõlmavad bilansiandmed, põhinedes 40 panga tasakaalustamata paneelandmetel. Valitud on konservatiivne lähenemisviis ja pankadevahelise konkurentsi mõõtmisel on kasutatud nii struktuurset kui ka mittestruktuurset näitajat. Struktuurse näitajana vaadeldakse turuosa ja mittestruktuurse näitajana Lernerit indeksit.

[Eesti Pank. Rahapoliitika ja majandus. 3/2017.](#)

„Rahapoliitika ja majandus“ on neli korda aastas ilmuv ülevaade, mis võtab kokku viimase aja olulisemad sündmused maailma ja Eesti majanduses. Ülevaade antakse maailmamajandusest, euroalast, tööturust, majandusaktiivsusest ja paljust muust.

[Kholodilin, Konstantin A. ; Netsunajev, Aleksei \(2017\). Crimea and punishment: the impact of sanctions on Russian and European economies. \(Working Paper Series; 5/2017\).](#)

2014. aasta märtsis alanud konflikt Venemaa ja Ukraina vahel tõi kaasa lääneriikide majandussanktsioonide kehtestamise Venemaale. Käesolevas töös uuritakse sanktsioonide mõju Venemaa ja euroala SKP kasvule. Euroala agregeeritud andmed hõlmavad 19 riiki, mis kasutavad ühist valuutat ja teostavad ühtset rahapoliitikat. Kasutatakse indeksit, mis mõõdab majandussanktsioonide intensiivsust Venemaa ja ülejäänud maailma vahel. Indeks võtab arvesse meetmeid, mis on suunatud nii üksikisikute vastu kui ka ettevõtete ja tööstusharude vastu tervikuna.

KESKKONNAMINISTEERIUM

[Keskkonnaministeerium \(2017\). Põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ rakendamisesst mitteformaalses keskkonnahariduses : uuringu lõpparuanne / OÜ Cumulus Consulting.](#)

Uuringu eesmärgiks on saada ülevaade, kuivõrd käsitlevad mitteformaalset loodus- ja keskkonnaharidust pakkuvad keskused oma põhikooli- ja gümnaasiumiõpilastele suunatud aktiivõppeprogrammides säästva arengu põhimõtteid ning kujundavad õpilaste keskkonnahoidlikke väärtushinnanguid. Samuti antakse ülevaade 2013–2015 programmi „Keskkonnahariduse arendamine“ raames korraldatud mitteformaalse keskkonnahariduse spetsialistidele mõeldud täiendkoolitusel omandatud teadmiste ja oskuste rakendamisesst praktikas. Eesmärkideks oli saada ka

sisend keskkonnahariduses töötavate mitteformaalse keskkonnahariduse spetsialistide täiendkoolituse kavandamiseks ning portaali www.keskkonnaharidus.ee võimalikeks arendustöödeks.

[Kiiker, Kristo ; Raasuke, Riina ; Malleus, Margit ; Piirimäe, Kristjan ; Raidla, Mari ; Tamm, Liina ; Merits, Imre ; Rooni, Kristjan \(2017\). Loomakasvatustevõtete sõnnikukäitluse ja sõnnikuhoidlate inventuur : lõpparuanne.](#)

Uuringu eesmärgiks on koguda ajakohast informatsiooni Eesti loomakasvatustevõtete sõnnikuhoidlate olemasolust ja seisukorrast, kaardistada loomakasvatustevõtete kasutuses olevaid sõnnikukäitlustehnoloogiaid ning hinnata ettevõtete otsesest ja kaudset mõju veekeskkonnale. Inventuuri tulemusel kogutud andmeid planeeritakse kasutada Keskkonnainspektsiooni ja PRIA poolt järelevalve kavandamisel, keskkonnalubade menetlemisel Keskkonnaametis ning investeeringuvajaduste täpsustamisel maaelu arengukava raames.

[Leisk, Ülle ; Hindrikson, Merike ; Mandel, Martin \(2017\). Vee koormusallikate ja nende mõju ajakohastamine, nende mõju vähendamise meetmete määramine Peipsi alamvesikonnas / Eesti Keskkonnauuringute Keskus.](#)

Käesoleva töö eesmärgiks oli Peipsi alamvesikonna reostuskoormuse andmete kaasajastamine, põllumajanduslike reostusallikate kaardistamine ja reostuskoormuse ohjamise meetmete ajakohastamine uue perioodi veemajanduskava 2015–2021 raames.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM

[Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ; Rahandusministeerium \(2017\). 2016 majandusülevaade.](#)

Väljaandes antakse ülevaade 2016. aasta näitajatest erinevates majandusharudes. Ülevaade esitatakse väliskaubanduses, tekstiiltootmises, puidutöötlemises, keemiatööstuses, ehitussektoris, sisekaubanduses, info ja sides jt. valdkondades.

[Turk, Karmen ; Pild, Maarja ; Blumfeldt, Ergo \(2017\). Analüüs SAE tase 4 ja 5 sõidukite kasutusele võtmiseks koos seaduseelnõu väljatöötamiskavatsuse kirjeldustega : vahereport 2017 08 24 / Advokaadibüroo TRINITI.](#)

Analüüsitakse äärmiselt intelligentsete SAE tase 4 ja 5 sõidukite kasutusele võtmist ning sellega seotud seaduseelnõu väljatöötamist. Raporti esimeses peatükis antakse ülevaade robotika olemusest, põhiprobleemidest, mis seonduvad tehisintellektiga ja isejuhtivate sõidukitega. Teises peatükis on esitatud erinevate valitud riikide hetkeolukord isejuhtivate sõidukite testimise ning kasutuselevõtu osas. Kolmandas peatükis on püstitatud põhilised hüpoteesid (peagi) reaalsuses tekkivate probleemide lahendamiseks ning esitatud üldised lahendustepanekud alternatiivide kaardistamisega.

RAHANDUSMINISTEERIUM

[Sõmer, Marko ; Järve, Janno ; Kallaste, Epp ; Lang, Ailen ; Sandre, Siiri-Lii \(2017\). Rollid ja hoiakud avalikus teenistuses.](#)

Uuringu eesmärgiks on avalike teenistujate (ametnike ning avaliku sektorite töötajate) väärtushoiakute, peamiste igapäevatööga seotud eetiliste konfliktide ja probleemide kaardistamine ning ootuste väljaselgitamine ebaeetilise käitumise ennetamiseks. Tegemist on kordusuuringuga, mida on varasemalt läbi viidud aastatel 2005, 2009 ja 2013. Uuring põhineb eelnevate uuringutega võrreldava küsitlusannekidiga kogutud andmetel. Uuringule vastas 1286 teenistujat ning tulemused on jagatud neljaks osaks: avalike teenistujate tööülesanded ja motivatsioon, väärtused, eetika ning eetika edendamise võimalused.

RAHVUSVAHELINE KAITSEUURINGUTE KESKUS

[Stoicescu, Kalev \(2017\). Analysis: decoding Zapad-2017.](#)

Lääne meediakanalid ning julgeoleku- ja kaitseeksperdid vaatlevad aktiivselt Venemaa ja Valgevene sõjalist ühisõppust Zapad-2017. Kuigi see õppus on Venemaa järjekordne sõjalise jõu ja poliitiliste ambitsioonide demonstratsioon, võiks see olla ka ettevalmistus tulevasteks agressioonideks. Käesolev uurimus pakub Zapad-2017 ülevaadet ja analüüsi, kirjeldatakse ka sõjalise õppuse laiemat strateegilist tähendust.

RIIGIKANTSELEI

[Kallaste, Epp ; Lang, Ailen ; Sömer, Marko ; Järve, Janno ; Puolakainen, Veikko \(2017\). Sotsiaalse väärtuse edendamine riigihangete kaudu.](#)

Uuringu eesmärk on kirjeldada tööhõivega seotud sotsiaalse väärtuse edendamise võimalusi riigihangete kaudu Eestis. Raport on taustaks ja aluseks juhendile, milles antakse hankijatele praktilisi suuniseid tööhõivealaste eesmärkide lisamiseks riigihangetesse. Raporti esimeses peatükis on kirjeldatud üldisemalt, kuidas mõistetakse sotsiaalseid kaalutlusi ning milliseid töövõimalustega seotud sotsiaalseid kaalutlusi saab riigihangete kaudu edendada. Kirjeldatakse ka Ühendkuningriigi, Rootsi ja Soome vastavaid kogemusi. Teises peatükis on kaardistatud, milliseid Eesti riiklikke hõivega seotud eesmärke saaks riigihangete kaudu edendada, määratletakse riskirühmad, kelle hõive edendamisesse saaks riigihangete kaudu panustada ja kirjeldatakse sotsiaalse väärtuse mõõtmise metoodikat. Kolmandas peatükis kirjeldatakse konkreetsemalt, kuidas hõivega seotud eesmärke praktikas riigihangetesse lisada.

RIIGIKOHUS

[Tšitškan, Andraš \(2017\). Narkojoobe tõendamine KarS § 424 mõttes : kohtupraktika analüüs.](#)

Analüüsi eesmärk on välja selgitada, kuidas tuvastatakse ja missuguste tõenditega tõendatakse karistusseadustikus sisalduvat koosseisulist tunnust „joobeseisund“, mis on tingitud narkootilise, psühhotroopse või muu joovastava aine tarvitamisest korrakaitseaduse (KarS) § 36 lg 4 p 2 mõttes. Esimeses peatükis on analüüsi paremaks mõistmiseks selgitatud teemaga seotud õiguslikku regulatsiooni. Teises peatükis esitatakse ülevaade kohtupraktika analüüsi käigus tuvastatud olulisematest tõenditest, millega joobeseisundit tõendatakse. Kolmandas peatükis käsitletakse analüüsi käigus ilmnenu olulisi õiguslikke ja praktilisi probleeme.

SOTSIAALMINISTEERIUM

[Rooväli, Liis ; Madubuko, Theresa ; Soo, Kadri ; Themmas, Aivi ; Müürisepp, Kerli ; Themmas, Elvo \(2017\). Rahvatervise programmi hindamine : uuringu aruanne / Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskus RAKE; Technopolis Group Eesti OÜ.](#)

Käesoleva hindamise eesmärk oli Norra finantsmehhanismi 2009–2014 alla kuuluva rahvatervise programmi ning selle raames ellu viidud projektide ja kommunikatsioonitegevuste järelhindamine. Rahvatervise programmi üldeesmärk oli rahvatervise parandamine ja ebavõrdsuse vähendamine tervishoius. Programm töötati välja Sotsiaalministeeriumi ja Norra Rahvatervise Instituudi koostöös ning selle tegevuse sihtgrupid olid Eesti elanikkond (laiem avalikkus), lapsed (kuni 18-aastased) ja noored (kuni 26-aastased), lapsevanemad, laste ja noortega kokku puutuvad spetsialistid tervise-, sotsiaal- ja haridusvaldkonnas, kohalike omavalitsuste ja maakondade vastutavad spetsialistid ning spetsialistid väljastpoolt tervisesektorit (terviseedendajad), kes vastutavad tervisliku elukeskkonna loomise eest kohalikes omavalitsustes ja maakondades.

TERVISE ARENGU INSTITUUT

[Lemsalu, Liis ; Lõhmus, Liilia ; Vals, Kaire ; Rüütel, Kristi \(2017\). Prostitutsiooni kaasatud naiste terviseuuring 2016.](#)

Uuringus on antud ülevaade prostitutsiooni kaasatud naiste tervislikust seisundist. Küsitlusele vastas 151 naist vanuses 19–63. Ülevaade antakse vastajate sotsiaal-demograafilisest taustast, seksuaalkäitumisest, vägivallast, sõltuvusainete tarvitamisest, prostitutsiooni kaasatutele suunatud teenuste kasutamisest, seksuaaltervisest ning üldisest tervisest.

Väljaande koostanud Gerli Köösel Gerli.Koosel@nlib.ee

Keeleliselt toimetanud Gerli Eero

Vaata ka Euroopa Liidu Nõukogu raamatukogu koostatavat väljaannet Think Tank Review, mis tutvustab EL liikmesriikides läbiviidud uuringuid.

Väljaandele kohalduvad [Creative Commons Eesti litsentsi \(versioon 3.0\)](#) tingimused